

Наставно-научном већу Факултета за примењену екологију "Футура"

На 2. седници Наставно-научног већа Факултета за примењену екологију Футура, одржаној 02.11.2010. године, одређени смо у Комисију за писање извештаја о урађеном мастер раду кандидата **Предрага Ћулафића**, из Зрењанина, под насловом „**ЕКОЛОШКИ СТАТУС РЕКЕ БЕГЕЈ**“. Пошто смо прегледали рад, подносимо Наставно- научном већу Факултета следећи

ИЗВЕШТАЈ

Дипломски мастер рад кандидата Предрага Ћулафића под насловом "Еколошки статус реке Бегеј" изложен је на 60 страна. Рад је подељен у седам поглавља: Географски положај реке Бегеј, Природно-географске карактеристике водотока реке Бегеј, Социјалне карактеристике подручја реке Бегеј, Загађивање водених токова, Деградација и загађење воде Специјалног резервата природе Стари Бегеј-Царска Бара, Најзначајнији параметри за одређивање квалитета воде Бегеја и Заштита водних ресурса. Рад садржи и Увод, Закључак, Литературу са 26 библиографских навода, и Прилог.

Кандидат у **првом поглављу** даје преглед основних података битних за географски положај реке Бегеј, а у **другом поглављу природно-географске карактеристике**: рељеф, клима, хидрографија, земљиште и биљни и животињски свет.

У **трећем поглављу** кандидат се бави социјалним карактеристикама подручја реке Бегеј и наглашава пресудан утицај човека на ову реку, посебно од развоја индустрије на овом подручју. Кандидат наглашава да је људски фактор био пресудан за погоршање квалитета бегејске воде и да је, самим тим, угрожен и целокупан живи свет воденог екосистема, као и људи који насељавају његову околину.

Централни део мастер рада кандидат је, са правом, посветио - у **четвртном поглављу** - загађивању и загађивачима реке Бегеј. Кандидат посебно наглашава да у новије време, због наглог увећања броја становника у градским насељима, развоја индустрије и хемизације у пољопривреди, загађење како површинских, тако и подземних вода постаје један од највећих проблема данашњице.

Наиме, природна моћ самопречишћавања вода у процесу кружења, није у стању да се оствари због великог прилива загађења, па из дана у дан читаве реке постају неупотребљиве за било какво коришћење, а врло често постају и реке без активног живота (мртве реке).

У наставку овог поглавља кандидат идентификује узроке загађења, као и загађиваче реке Бегеј: пољопривреда, индустрија, отпадне воде из домаћинства и остали загађивачи, у форми својеврсног КАТАСТРА потенцијалних загађивача, посебно апострофирајући концентрисане загађиваче, густину загађивача на сливном подручју, али и утицај загађујућих материја: отпадних вода, чврстог комуналног и индустријског отпада, отпада из пољопривредне производње, али и саобраћаја као извора загађења.

У **петом поглављу** кандидат даје краћи приказ деградације и загађења Специјалног резервата природе Стари Бегеј-Царска Бара, наглашавајући алармантну угроженост овог изузетног Рамсарског подручја.

У **шестом поглављу** кандидат наводи најзначајније параметре за одређивање квалитета воде Бегеја и даје табеларне прегледе класа бонитета бегејских вода, прикупљених на многобројним мерним станицама.

У седмом поглављу кандидат наглашава значај заштите водних ресурса и предлаже веома конкретне мере заштите у циљу очувања квалитета Бегејске воде, као и мере заштите Специјалног резервата природе Стари Бегеј-Царска бара.

У **Закључним разматрањима** кандидат наводи да су приказани подаци у овом мастер раду показали да је квалитет бегејске воде на подручју наше земље веома лош, и да се ова река сврстава у ред најзагађенијих водотокова. Наиме, већина параметара сврстава Бегеј у воде IV, па и ван класе. У ред највећих загађивача свакако треба сврстати пољопривреду и индустрију (које су уједно и најразвијеније привредне гране овог региона), затим домаћинства, депоније и многе друге загађиваче, који су проузроковали крајње алармантну ситуацију, када је у питању квалитет воде Бегеја. Најзагађенији је свакако Александровачки канал, и то до те мере да у њему практично и нема живота. Сви ти загађивачи, испуштањем својих, углавном непречишћених отпадних вода, готово немилосрдно уништавају живот у бегејској води, а поред тога угрожавају и живот људи на овим просторима. Како је проблем загађености бегејске воде из године у годину све присутнији, неопходно је предузети конкретне мере за решење овог проблема. То је најпре обавеза свих великих загађивача, надлежних покрајинских и државних органа, па и самих становника овог подручја. Уколико се у блиској будућности не уради ништа конкретно по питању пречишћавања отпадних вода пре упуштања у Бегеј, ова некада прекрасна река, уместо да краси град Зрењанин, постаће "мртва река" средњебанатског округа.

ЗАКЉУЧАК

На основу изложеног Комисија констатује да се кандидат Предраг Ђулафић, избором теме свог дипломског мастер рада, определио за веома значајну и актуелну тему и да је показао примерено знање из ове области и умеће да сагледа целокупан интегрални простор у заштити животне средине.

Из наведених разлога Комисија сматра да је кандидат успешно обрадио изабрану тему и предлаже Наставно-научном већу Факултета за примењену екологију "Футура" да прихвати дипломски мастер рад кандидата Предрага Ђулафића „ЕКОЛОШКИ СТАТУС РЕКЕ БЕГЕЈ“ и одобри његову одбрану.

У Београду, 05.3.2011.године

Чланови Комисије:

1. Др Бранимир Јовановић, доцент, ментор

---

2. Др Гордана Дражић, ред. проф.

---

3. Др Јордан Алексић, ванр. проф.
